

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH
I ETNICZNYCH
(NR 74)
z dnia 12 lipca 2023 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych (nr 74)

12 lipca 2023 r.

Komisja Mniejszości Narodowych i Etnicznych, obradująca pod przewodnictwem poseł **Wandy Nowickiej (Lewica)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2022 r. (druk nr 3434) w zakresie działania Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli: **Dariusz Łubian** p.o. wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli oraz dr hab. **Lech Nijakowski** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wziął pracownik Kancelarii Sejmu: **Beata Machul-Telus** z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Dzień dobry. Witam serdecznie wszystkich komisjantów i komisjantki. W szczególności witam nowego członka naszej Komisji – pana posła Żmijana. Również bardzo serdecznie witam pana Dariusza Łubiana, wicedyrektora Departamentu Administracji Publicznej w Najwyższej Izbie Kontroli. Dzień dobry, panie dyrektorze.

Otwieram więc formalnie 74. posiedzenie Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Stwierdzam kworum.

Porządek naszego dzisiejszego posiedzenia przewiduje tylko jeden punkt. To rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności NIK w 2022 r. (druk nr 3434) w zakresie działania Komisji. Czy są uwagi do porządku? Nie słyszę, a zatem porządek uważam za przyjęty.

W związku z tym przystępujemy do jego realizacji. Zwracam się zatem do pana dyrektora Łubiana o przedstawienie sprawozdania z działalności NIK w 2022 r. oczywiście w zakresie działania Komisji. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Pełniący obowiązki wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Łubian:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Dariusz Łubian, wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej.

Szanowni państwo, na początek kilka słów o samym sprawozdaniu. Ma ono układ czterech rozdziałów. Pierwszy to są informacje ogólne o NIK, w tym także o współpracy z Sejmem. Drugi to jest omówienie działalności kontrolnej i jej rezultatów. W trzecim rozdziale przedstawiono współpracę zagraniczną izby, a w czwartym wykonanie budżetu NIK w 2022 r. W załącznikach znajdują państwo wykaz wszystkich informacji o wynikach kontroli realizacji budżetu państwa i o wynikach kontroli planowych oraz zestawienie zrealizowanych kontroli doraźnych.

Parę liczb o skali działalności izby. W ubiegłym roku izba zrealizowała 180 tematów kontroli planowych i doraźnych. Skierowano 1896 wystąpień pokontrolnych do kierowników jednostek kontrolowanych. Izba po tych kontrolach sformułowała 5102 wnioski pokontrolne, z których 84% zostało przyjętych do realizacji lub wnioski te zostały już zrealizowane. To jest trochę lepszy wskaźnik niż w roku ubiegłym. Izba przedłożyła Sejmowi 177 informacji o wynikach kontroli, a także oczywiście sprawozdanie z działalności oraz analizę wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej, która dzisiaj będzie omawiana na posiedzeniu plenarnym.

Przedstawiciele NIK uczestniczyli łącznie w 695 posiedzeniach komisji sejmowych i podkomisji, w tym także oczywiście w posiedzeniach Wysokiej Komisji. Najwyższa Izba Kontroli sformułowała 80 wniosków *de lege ferenda*. W ubiegłym roku zrealizowano 10 wniosków *de lege ferenda* sformułowanych w 2022 r., a także w latach wcześniejszych.

W 2022 r. skierowano 190 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, 60 zawiadomień o popełnieniu wykroczenia, 85 zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych. Czego dotyczyły te zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa? Przede wszystkim nieprawidłowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, przedłożenia dokumentów poświadczających nieprawdę w celu wyłudzenia środków publicznych, a także nadużycia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków. Było także 9 przypadków skierowania zawiadomień w sprawie uchylania się od kontroli lub jej utrudniania. Jeżeli chodzi o zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, to dotyczyły one z kolei niedochodzenia należności Skarbu Państwa lub samorządu terytorialnego, naruszenia zasad udzielania i rozliczania dotacji, naruszenia zasad udzielania zamówień publicznych, a także dokonywania wydatków bez upoważnienia lub z przekroczeniem upoważnienia do dokonania wydatku.

Teraz rezultaty finansowe tych kontroli. Jeżeli chodzi o finansowe lub sprawozdawcze skutki nieprawidłowości, to wyniosły one ponad 20 mld zł. Jeśli idzie o korzyści finansowe, czyli te środki, które dzięki kontrolom NIK zostały lub zostaną odzyskane, a są to kwoty – że tak powiem – potwierdzone, to jest blisko 10 mln zł.

Jeżeli chodzi teraz o kontrole w zakresie właściwości Komisji, to w zakresie objętym sprawozdaniem była to kontrola wykonania budżetu państwa w zakresie części 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne. Była także jedna kontrola doraźna, która była prowadzona przez delegaturę NIK w Krakowie. Dotyczyła ona realizacji zadań finansowanych w ramach „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021–2030”. Ta kontrola doraźna była prowadzona w pierwszej połowie 2022 r. W wyniku tej kontroli izba pozytywnie oceniła wykonanie zadań przez dwie gminy – Krościenko nad Dunajcem i Łącko. W ramach tego programu środki były wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem, a zadania były wykonane zgodnie z zawartymi porozumieniami, z wyjątkiem jednego zadania, które było niezakończony i zostało przesunięte do realizacji na kolejny rok razem z przeniesieniem środków do wydatków niewygasających.

To tyle w skrócie na temat sprawozdania z działalności NIK w zakresie właściwości Komisji. Dziękuję za uwagę. Proszę o pozytywną opinię.

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie widzę.

Czy mogę uznać, że nasza Komisja pozytywnie zaopiniowała dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej przedstawione sprawozdanie NIK? Nie słyszę protestu, a zatem uznaję, że nasza Komisja pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie NIK na potrzeby Komisji do Spraw Kontroli Państwowej.

Zatem serdecznie panu dziękuję. Dziękuję jeszcze nam wszystkim, członkom i członkiniom Komisji. Do zobaczenia. Pewnie będzie jeszcze jedno posiedzenie, jakieś takie o charakterze formalnym, tak że do zobaczenia państwu. Jakże? I pożegnane, tak?

Poseł Eugeniusz Czykwin (KO):

Pani przewodnicząca, przepraszam, ale też mam nadzieję, że Komisja będzie mogła się zebrać. Chciałbym poprosić, jeżeli tak będzie, żebyśmy przewidzieli jednak punkt związany z sytuacją w dwóch liceach z białoruskim językiem nauczania. Sprawa nie jest zamknięta, a bardzo bulwersująca. Organizacje białoruskie zwróciły się do Podkomisji Praw Człowieka.

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Sejmowej?

Posel Eugeniusz Czykwin (KO):

W Unii Europejskiej. W tej społeczności jest to taka niezamknięta sprawa. W moim głębokim przekonaniu to jest nadinterpretacja. Mamy opinię profesora Pilicha, specjalisty w kwestii prawa oświatowego, który jednoznacznie stwierdza, że absolutnie nie ma racji kurator oświaty, domagając się tych zwolnień... Kurator twierdzi, że uczniowie zapisujący się do szkoły, która nie jest przecież objęta regionalizacją, nie muszą uczęszczać na naukę języka białoruskiego i kultury białoruskiej.

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Panie pośle, myślę, że możemy o tym porozmawiać, ale oczywiście z pełną świadomością, że już się tak niczego nie załatwi, bo żadne postulaty czy żadne...

Głos z sali:

Wypowiedź poza mikrofonem.

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Posiedzenie Komisji już się skończyło. Właściwie nie, przepraszam, ale temat NIK jest już zamknięty.

Wracając do Białorusi, na pewno możemy porozmawiać, tylko że oczywiście to może być też pewnym rozczarowaniem, bo rozumiem, że z obecnością środowiska, prawda? Jak oni przyjadą, wszystko nam powiedzą, a my możemy się pochylić, ale wiadomo, że to już będzie zupełnie ostatnie posiedzenie i nic z tego nie wyniknie. Ale absolutnie, jeżeli jest taka potrzeba...

Posel Eugeniusz Czykwin (KO):

Myślę, że moglibyśmy, pani przewodnicząca, stanowczo poprosić, żeby jednak zaszczylił nas choć raz w kadencji jeśli już nie pan minister, to chociaż jeden z wiceministrów, który się tym zajmuje. Ostatnio mieliśmy zastępcę dyrektora.

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Nie no, oczywiście.

Posel Eugeniusz Czykwin (KO):

Nie mam nic przeciwko merytorycznej wiedzy pana zastępcy dyrektora, ale...

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Ale o którym ministrze mówimy? Mowa o edukacji?

Posel Eugeniusz Czykwin (KO):

Tak, Rzymkowski. To jest w jego gestii.

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Nie, my będziemy prosić o pana ministra.

Posel Eugeniusz Czykwin (KO):

Dobrze.

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Pan minister jest władny...

Posel Ryszard Galla (niez.):

Natomiast generalnie za oświatę podstawową odpowiada Piontkowski, a Rzymkowski odpowiada za kwestie międzynarodowe i za...

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Ale my nie będziemy... Myślę, że to nie jest naszą rolą ustalanie, którego wiceministra zapraszamy. My zapraszamy ministra, a ministerstwo sobie to...

Posel Ryszard Galla (niez.):

To nie tylko, że zapraszamy, ale powinniśmy wymagać, aby obecność ministra była, bo to jest...

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Wymagać. Dobrze.

Posel Ryszard Galla (niez.):

A który z nich będzie, to...

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

No tak, mamy tutaj już ograniczone możliwości.

Posel Ryszard Galla (niez.):

Komisja wspólna ma przypisanego ministra Piontkowskiego i muszę powiedzieć, że jest ciężko. Na posiedzeniach Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych jest ciężko.

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Dobrze, to ustaliliśmy to w takim razie. Dziękuję bardzo. Do zobaczenia.

Zamykam posiedzenie.